

NUMMER 9

Danmarks forræderiske heltinde

7. maj 2019 af [Camilla Østergaard Nielsen](#)

1

JAMMERS MINDE

999999

Forfatter/Tegner: Allan van Hansen

Forlag: Arabesk

Form: 208 sider i farver

Vejl. pris: 269,-

Udgivelsesår: 2019

Udgivelsesland: Danmark

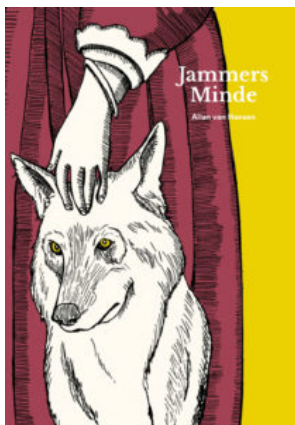
Der er noget med Leonora Christina, der stadig fænger her 300 år efter hendes død: er *Jammers Minde* en fortælling om en heltinde eller en landsforræder? Vi får ikke et entydigt svar i Allan van Hansens grafiske roman over værket. Til gengæld får vi masser af drama, ømhed og et historisk vingesus.

Jeg bliver altid glad, når store litterære værker laves som grafiske romaner. Her forenes mine

interesser og går op i en højere enhed. Det gør sig i særdeleshed gældende for Allan van Hansens grafiske roman over *Jammers Minde*. Romanen står som 1600-tallets største prosaværk, og nu bliver det vakt til live med en flot fortolkning i billeder. Med andre ord: et svært og komplekst værk åbnes op i en form, hvor de fleste kan følge med.

Jammers Minde er en selvbiografi af Christian d 4's datter, Leonora Christina. Hun blev fængslet efter hende og hendes mand, Corfitz Ulfeldt, forrædte Frederik d. 3 i håbet om selv at bestige tronen. Hun sad i fængsel i 22 år for sit forræderi. Det er en fortælling med spørgsmål om det gode og det onde i mennesket: hvornår forsøger man at redde sit land og hvornår forræder man sit land?

Den grafiske roman er bygget ganske klassisk op med store paneler og klare farver holdt i lys blå, bordeauxrød og grå – simpelt og lækkert. I løbet af værket brydes denne enkle stil, hvilket skaber en god dynamik i en ellers lidt tung historie: mellem de fleste kapitler finder vi dobbeltopslag af vidt forskellige karakterer, der dog alle har det tilfælles, at de skildrer Leonora Christinas

SØG

Søg

NYESTE KOMMENTARER

- Carsten Søndergaard til [Revolutionens rønnebær](#)
- Henning Larsen til [I ringen med 5 tegneserier om wrestling](#)
- john kenn til [I ringen med 5 tegneserier om wrestling](#)
- Peter Hartung til [Nummer 9 fylder 9: Jubilæumsinterview med nierens første høvding](#)
- Christian Aarestrup til [Revolutionens rønnebær](#)

FIND OS PÅ FACEBOOK

9

Nummer 9 - magasin ...

2552 Synes godt om

Synes godt om side
Del

Vær den første af vennerne, der synes godt om dette

9

Nummer 9 - magasin for tegneserier

for 26 minutter siden

"Jerome K. Jerome Bloche" har været længe undervejs på dansk. Var den ventetiden værd?

NUMMER9.DK

To jeromere i en blok (for ik...

Serien om privatdetektiven Jerom...

SENESTE INDLÆG

dobbelttopslag på to sider, men fire sider fyldt med grå skraveringer, røde og hvide djævelske figurer med tomme øjne og angstfyldte udbrudsord. Altså et billede på en voldsomt frustreret og sindsforvirret kvinde.

Stilen brydes også med hele kapitler. Det er tilfældet i kapitlet *To die, to sleep, no more* (s.46-53), hvor vi følger med i Leonora Christinas drøm. Her er der alene anvendt en tyk, sort streg i en stil, der minder om nogle middelalderlige friser med helt enkle tegninger uden skygger eller andre detaljer. Dertil den til alle tider ondskabsfulde ulv som symbol på hovedpersonens død.

Endeligt er der til slut i værket en masse sjovt bonusmateriale; en oversigt over Leonora Christinas slægt tegnet som et broderi samt en oversigt over skældsord om kvinder fra 1600-tallet, for eksempel *Drikke-so*. Det betyder et fordrukkent kvindfolk (ingen feminisme her). Kort sagt, så er der gjort noget ud af variation og dynamik i denne grafiske roman. Derfor er det også et værk, der ville være oplagt til undervisningsbrug, da det giver anledning til mange gode betragtninger og diskussioner om renæssancen i Danmark.

To jeromere i en blok (for ikke at tale om k'et)

23. maj 2019

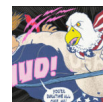
0

Efter Game of Thrones? Hele George R.R. Martins forfatterskab!

22. maj 2019

0

I ringen med 5 tegneserier om wrestling

20. maj 2019

2

Nummer 9 fylder 9: Jubilæumsinterview med nierens første høvding

19. maj 2019

1

Rumkapløbet vendt på hovedet

17. maj 2019

0

Værket følger nøglescenerne i det oprindelige værk, og fænger læseren fra første side med masser af ømhed i et brev fra en moders hånd til sine børn. Moderen er Leonora Christina, der sidder i fangenskab i Det blå tårn. Ensomheden og kedsomheden vises over flere opslag, hvor det samme motiv går igen. Den fine røde tulipan står frisk og flot i begyndelsen på hendes bord (s.70). Efterhånden som vi bladrer videre hænger bladene på blomsten mere og mere. Senere begynder de røde blade at tabe energi, og til sidst er de helt krøllede sammen og visne (s.77). Tiden er gået, og på samme måde som blomstens liv krøller sig sammen, gør vores hovedperson det også i sit fangenskab.

Jammers Minde er delt i 17 kapitler, og alle afsnit er fodret med informationsrige tekstbokse om situationen i billederne. Det ville næppe kunne lade sig gøre at gengive Leonora Christinas fortælling uden denne tekst. I så fald ville billederne blive alt for åbne for fortolkning. Til gengæld kunne inddragelsen af Anders Bordings digt *Almægtig Himmel ach hvad det fra 1663 ved Corfitz' henrettelse* have været inkorporeret mere elegant. Idéen med at lade digtet løbe hen over hele scenen er fantastisk og skaber en særlig højtidelig og højstemt stemning, men jeg synes de tunge, firkantede tekstbokse i for høj grad er adskilt fra billedsiden.

Til gengæld er Leonora Christinas personlighed skildret helt eminent. Tegningerne af hendes ansigt afslører gennem hele værket hendes ulykkelige, oprørte, skræmte, forræderiske og forhåbningsfulde sider. De stærkeste og mest ambivalente skildringer af hende finder vi, da hun skal afhøres ved ankomsten til det blå tårn. Hun afklædes og den ydmygende situation er stillet skarpt op i et stort panel (s.40), hvor hun står nøgen med bukket nakke, lukkede øjne og hænderne foran bryst og kønsdele. Ydmygelsen er over det hele i dette panel, og som læser får vi stærk sympati med hende. Hun skal afklædes, så fangevogterne ved, hun ikke har smuglet noget med ind i fængslet. Problemet er bare, at faktisk hun har smuglet og sympatien for hende mindskes. Trods ydmygelsen er hun ikke uskyldig, tværtimod meget snedig: Efter den grundige gennemsøgning, kommer det nemlig frem, at fangevogterne ikke fandt alt på hende og den forræderiske side af hende kommer til udtryk.

Det er netop denne ambivalens om Leonora Christinas person, som gør hende interessant. 300 år efter hendes død lever fortællingen stadig. DR er i gang med at lave et stort historisk drama om Jammers Minde, hvor debatten om hendes status som heltinde eller landsforræder netop er sat på dagsorden. Den samme debat finder vi i Allan van Hansens grafiske roman over værket. Her er det lykkedes at skabe et nuanceret billede af Leonora Christina, hvor læseren har alle muligheder for at blive klogere på et af Danmarks største litterære værker, der skildrer den evigtgyldige fortælling mellem det gode og det onde.

DEL PÅ f t @ G+ in t ✉

Camilla Østergaard Nielsen

FORRIGE ARTIKEL
Anders Walter laver tv-serie over
"Jagten på tidsfuglen"

NÆSTE ARTIKEL
Endelig kan vi tale frit om
Avengers: Endgame!

MÅSKE KAN DU OGSÅ LIDE

På tegnebordet: Allan Hansen

18. juni 2018 af Kristian Bang Larsen 0

1 KOMMENTAR

Bjarne Hansen on 7. May 2019

Reply

- der er et skønt interview med Allan Hansen her på radio24syv <https://www.24syv.dk/programmer/ak-24syv/50038207/oprindelig-snehvide-film-genfundet> . og jeg får lyst til at læse historien, selvom hans tegnestil ikke lige er min smag. Så brænder han for sagen.

SKRIV ET SVAR

Kommentar

Navn

E-mail

Skriv kommentar

NUMMER 9

Nummer 9 er et tegneseriemagasin på nettet for alle med interesse for tegneseriemediet, den niende kunstart, som de siger i Frankrig. På Nummer 9 bringer vi anmeldelser, nyheder og baggrundsstof, som henvender sig til såvel nye som garvede tegneserielæsere.

BLIV EN DEL AF NUMMER 9

Nummer 9 søger altid efter kompetente og engagerede bidragsydere, der vil være med til at skabe Danmarks bedste magasin for tegneserier og grafisk litteratur.

[Læs mere her](#)

TEGNE SERIE-RESURSER

[Dansk Tegneserieråd](#)
[Danske Tegneserieskabere](#)
[Comicwiki](#)
[Copenhagen Comics](#)
[Art Bubble](#)
[Storm P. Museet](#)
[The Animation Workshop](#)